

РЕШЕНИЕ

№ 1002

гр. София, 14.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 11 състав, в публично заседание на 22.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Цветанка Митакева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **7439** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от АПК вр. с чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на Б. Т. Б. срещу Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ /ГДБОП/ при МВР и Прокуратурата на Република България, с която се претендира солидарно от ответниците обезщетение в размер на 4000 лева, ведно със законната лихва от датата на предявяване на исковата молба до окончателното изплащане за претърпени неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразното задържане на ищеца за срок от 24 часа от служители на ГДБОП на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР със Заповед №126633-74/28.04.2022г., издадена от М. С. Б. – разузнавач в сектор 01 на Отдел 01 при ГДБОП – МВР. Заповедта е отменена като незаконосъобразна с влязло в сила Решение от 30.12.2022г. на СРС, НО, 6 състав по НАХД №6507/22г. В следствие на задържането, което е във връзка с водено досъдебно производство №19/2021г. по описа на СО – СГП, пр. пр. №1891/2020г. по описа на Спец. Прокуратура ищецът твърди, че е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в стрес, унижение, страдания, безпокойство, липса на спокоен сън и на апетит, загуба на тегло и нерви, отчуждение от семейството и срам от околните.

Постъпил е отговор от Прокуратурата на РБългария, в който се заявява, че исковата претенция срещу този ответник е неоснователна и недоказана, тъй като описаните вреди са настъпили в резултат на задържането с отменената като незаконосъобразна Заповед №126633-74/28.04.2022г., издадена от административен орган – разузнавач в

сектор 01 на Отдел 01 при ГДБОП – МВР и не са пряк и непосредствен резултат от действие или бездействие на Прокуратурата на РБългария. Оспорва се исковата претенция и по размер, предвид, че задържането е само на 28.04.2022г.

Според писмения отговор на ГД „Борба с организираната престъпност“ искът е недопустим, тъй като не се касае за наложена мярка „задържане под стража“ по чл.63 от НПК, а за задържането е издадена заповед на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР, която представлява налагане на ПАМ по смисъла на чл.22 от ЗАНН. Освен това, искът е неоснователен и недоказан, тъй като липсват причинени неимуществени вреди и причинно – следствена връзка между отменения акт и вредите, а исковата претенция не е доказана по размер. Според отговора на този ответник, пострадалият виновно е допринесъл за увреждането с поведението си, което е било укоримо, поради което са налице обстоятелства по чл.5, ал.1 от ЗОДОВ.

Делото е изпратено по компетентност за разглеждане от АССГ по реда на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ с Определение от 31.05.23г. на СРС, 43 състав по дело 16260/23г.

В съдебно заседание ищецът се представлява от адв. Т., който поддържа исковата молба, претендира разноски на основание чл.38, ал.2 от ЗА.

Ответникът Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ /ГДБОП/ при МВР, чрез юрисконсулт Д. моли за отхвърляне на исковата молба като неоснователна и недоказана, или евентуално да бъде намален присъдения размер, на основание чл.5, ал.2 от ЗОДОВ. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, платено от ищеца.

Ответникът Прокуратурата на Република България, чрез юрисконсулт С. намира иска за недопустим, поради липса на пасивна процесуална легитимация. Липсват вредоносни актове или действия на прокурор, обосноваващи отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. Дори и да е допустим, счита иска за неоснователен и недоказан, по съображенията, изложени в отговора на исковата молба. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Представя писмени бележки.

Представителят на Софийски градска прокуратура прокурор Д. изразява становище за неоснователност на исковата претенция спрямо ГД“БОП“, тъй като е доказан само един от елементите от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ – отменена заповед за задържане. Останалите елементи – характера, обема и интензитета на увредата и изискуемата от закона пряка и непосредствена причинно – следствена връзка между вредата и отменения акт счита за силно разколебани от събраните доказателства. По отношение на исковата претенция срещу Прокуратурата на Република България претенцията намира за недопустима, алтернативно е неоснователна, недоказана и несъстоятелна.

Административен съд София град, като съобрази доводите и исканията на страните, както и събраните по делото доказателства установява следното от фактическа страна: С Определение №666/13.04.2022г. по ЧНД №20221050201294 по описа на Специализиран наказателен съд, ХХ състав е дадено разрешение на полицейски орган да извърши претърсване и изземване в недвижим имот, обитаван и ползван от Б. Т. Б., с оглед приобщаване на доказателства по ДР №19/2021г. на СО - СП, пр. пр. 1891/2020г. за престъпление по чл.321, ал.2 НК (участие в организирана престъпна група). На 28.04.2022г. сутринта в дома на Б. в [населено място], на [улица], ет.1, ап.1 влезли служители на ГД „БОП“, като за времето от 6,30часа до 10,25 часа бил извършен обиск на ищеца и претърсване и изземване на предмети от жилището, описани в протоколите като веществени доказателства по посоченото ДП. След като

приключили процесуално – следствените действия в дома, органите на ГД „БОП“ конвоирали Б. до фотографското му студио, находящо се в административната сграда на НДК, ет.12, като за времето от 11,20 часа до 12,45 часа в негово присъствие извършили претърсване и изземване на вещи във връзка с образуваното ДП №19/2021г. и от офиса му.

След като приключили процесуално – следствените действия, органите на ГД „БОП“ конвоирали ищеца до следствения арест на бул. Г. М. Д., за да бъде разпитан от следовател.

На Б. Т. Б. не е било повдигнато обвинение и не е привлечен в качеството на обвиняем по цитираното ДП №19/2021г. по описа на СО - СП, нито по друго ДП.

Издадена също била Заповед за задържане за срок от 24 часа с рег. № 126633-74/28.04.2022г. от М. Б. – разузнавач в сектор 01 на отдел 10 при ГД „БОП“ – МВР, приложена на лист 34 от делото, според която ищецът Б. Т. Б. бил задържан в 06,15 часа на 28.04.2022г. на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР и бил освободен в 16,45 часа същия ден. С Решение от 30.12.2022г. по НАХД № 6507/22г. по описа на СРС, НО, 6 състав (влязло в сила на 24.02.2023г.), Заповедта за задържане била отменена като незаконосъобразна.

По време на акцията в жилището на ищеца се намирал негов приятел М. К. В., който разпитан като свидетел в о.с.з. заявява: Аз бях там, когато ГДБОП влязоха в апартамента, беше около 06,00 часа сутринта, бяхме двамата сънени, Б. им отвори. Ние седяхме на дивана и те започнаха да търсят доказателства - флашки, лаптопи, телефони, албум от детството му взеха. Проверката продължи около четири часа, не зная какво търсеха. Те си тръгнаха, взеха и Б. с тях. Аз останах в апартамента, видях от терасата, че го качват в колата и останах да пазя апартамента и оттам насетне не зная какво се случи. След 08, 00 часа вечерта се върна, бяха го пуснали. Беше на 28.04.2022 г., поне пет човека бяха. След това Б. спомена, че е стресиран, ходил е на доктор за кръвно и е получил захар. Той по принцип беше спокоен човек, стана изнервен, стресиран, не беше добре. При обиска всичко беше разхвърляно, след което се наложи аз да оправям нещата, и спални, и бельо, шкафчета.

Разпитан е и свидетелят Д. П. Д. – приятел на ищеца от 20г., работили са заедно. Знае от Б., че са го задържали за някакви порнографски материали, че бил снимал такива неща. Няколко дни след задържането се обадил, казал, че му е лошо. Свидетелят отишъл у Б., като носел апарат за кръвно налягане и апарат за кръвна захар. Премерил му кръвното налягане, било 180 на 120, донесъл му от неговите лекарства. Кръвната захар на Б. била 12. След това го завел при ендокриноложката си и тогава започнали изследвания, установили му диабет втори тип. Месец след това Б. му се обадил да го придружи до Медицинска академия до невролог, защото бил получил някакви световъртежи. Бил изплашен от цялата история, че го дърпат за неща, за които няма нищо общо. Свидетелят не знае преди това Б. да е посещавал личен лекар.

Разпитан по делото е и служителят, който е издал заповедта за задържане - инспектор М. С. Б., разузнавач в Сектор 01 на Отдел 01 при ГДБОП-МВР. Същият си спомня случая, по предварително изготвен план е бил в екип заедно с колеги, следовател, поемни лица, експерт. Трябвало да посетят адрес във връзка с определение на Специализирания съд, където да участват в извършването на процесуално-следствени действия. Посетили адреса, било сутринта, след 06,00 часа. Отворил им г-н Б. Т. Б., името установили след като се легитимирали. Имало второ лице в жилището, което се представило с лична карта. Б. Т. бил запознат със съответните документи, с

определението на съда. На самия адрес извършили претърсване и изземване, възложено с това определение, а ищецът бил задържан по Закона за МВР за 24 часа, като му била съставена съответната заповед. Б. запознал Б. с неговите права, дал му възможност да прочете и самата заповед, в която също са описани тези права, декларация попълнил собственоръчно, където описал дали желае защита, медицинска помощ. Дали му възможност преди да бъдат иззети телефоните като веществени доказателства, да си извади от тях важни номера, които ще му бъдат необходими. Пиел и някакви лекарства, била му дадена възможност да си ги изпие под час. Не са му поставяни белезници, през цялото време седял на един фотьойл, поискал да се свърже с адвоката си и свидетелят му услужил със своя телефон, но адвокатът не вдигнал. След като приключили в жилището, отишли целия екип със служебните автомобили, заедно с Б. Б. на втория адрес, където се намира офисът на Б. - в сградата зад НДК. Там също в изпълнение определение на съда извършили съответните процесуално-следствени действия, като Б. им отключил офиса. Когато приключили се обадил адвоката на лицето, поискал да се срещне с Б., тъй като бил в същата сграда. Адвокатът слязъл долу на паркинга и се срещнали настрани, доста време разговаряли, след което отишли в сградата на ГДБОП, на място снели сведения на лицето, предложили вода и кафе. След това транспортирали задържаното лице до Следствения отдел на Специализираната прокуратура, където бил освободен и предаден на следователка за разпит. Преди това оформили заповедта за задържане, че лицето се освобождава. До към 2 часа следобед са били заедно. Б. се обадил на адвоката, като го уведомил, че лицето вече е при следовател и ще бъде разпитан. По време на задържането Б. не е оказвал съпротива. Ограничили са правото му на свободно придвижване, като са го задържали, тъй като след това е трябвало да отидат да извършат действия и на втория адрес - неговия офис, където Б. им отключил и са извършили претърсването. Конвоирането е станало със заповедта за задържане. Б. нямал нищо против да бъде разпитан. Лицето не е оказало абсолютно никаква съпротива от първия адрес до момента на освобождаването му. По време на всички описани по-горе процесуално – следствени действия, извършени през този ден прокурор не е присъствал.

От правна страна съдът намира следното:

Исковата молба е предявена от легитимиран субект - адресат на отменената заповед за задържане.

Спрямо ответника Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ /ГДБОП/ при МВР исковата молба е допустима, тъй като се претендират неимуществени вреди от незаконосъобразен административен акт, издаден от служител на тази дирекция.

Спрямо ответника Прокуратурата на Република България, исковата молба се явява недопустима за разглеждане по реда на чл.203 от АПК, вр. с чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, тъй като ищецът не твърди претърпени вреди от актове или действия на прокурор, а и ако такива са настъпили, те следва да се търсят по реда на ГПК, във вр. с чл.2, ал.3 от ЗОДОВ. С Определение №19371/31.05.2023г. СРС, 43 състав е изпратил по компетентност на АССГ исковата молба в цялост, а ищецът не се е възползвал от възможността да обжалва определението по отношение на претенцията спрямо Прокуратурата на РБ. Спрямо този ответник, след изясняване на фактическата обстановка съдът стига до извод, че следва да отмени хода по същество и да остави исковата молба без разглеждане, като по отношение на него прекрати делото, тъй като не може да се приеме, че претендираните вреди са следствие от осъществявана от ПРБ

административна дейност. Дейността на наблюдаващия прокурор по ръководство на разследването и осъществяване на надзор за законосъобразността му е част от дейността на правозащитните органи в рамките на наказателния процес и не представлява административна дейност по смисъла на чл.1 от ЗОДОВ.

Разгледана по същество спрямо ответника ГД“БОП“ исковата молба е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на гражданите и юридическите лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица или по повод изпълнение на административна дейност. Следователно, за да възникне право на иск за обезщетение е необходимо да са налице няколко кумулативни предпоставки, а именно: вреда - имуществена или неимуществена; незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнението на административна дейност; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действието или бездействието и настъпилата вреда. Под вреда следва да се разбира отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно защитените от правото имуществени и неимуществени интереси на увредения, а под "пряка и непосредствена" - тази вреда, която следва закономерно от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на компетентния административен орган по силата на безусловно необходимата връзка между тях. При липсата на който и да е от елементите на фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл. 203 от АПК, във вр. с чл. 1 от ЗОДОВ.

В случая е налице отменена от съда като незаконосъобразна Заповед за задържане, издадена на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР от М. С. Б. – разузнавач в сектор 01 на Отдел 01 при ГДБОП – МВР.

Относно твърдените вреди, изразяващи се в стрес, унижение, страдания, безпокойство, липса на спокоен сън и на апетит, загуба на тегло и нерви, отчуждение от семейството и срам от околните, свидетелстват единствено приятелите на ищеца Д. и В.. За здравословните проблеми след датата на заповедта не са представени никакви медицински документи, а само според показанията на свидетеля Д., няколко дни след случая той вдигнал високо кръвно и му се повишила кръвната захар, по-късно му установили диабет втори тип, получил някакви световъртежи. Представен е амбулаторен лист от 04.01.2024г. за извършен преглед от ендокринолог, според който пациентът е със захарен диабет от 18 месеца и е приемал медикаменти, но също в листа е отбелязано теглото му – 110 кг при ръст от 180см, което наднормено тегло е рисков фактор за диабет и поради това, не може да се приемат за безспорно доказани по делото промени в здравословното състояние на ищеца, дължащи се именно на издадената заповед за задържане. Не са ангажирани доказателства и за последвала липса на апетит, загубата на тегло и отчуждение от семейството. Нормално е обаче лицето да е изпитало негативни емоции, поради извършеното в дома и офиса му претърсване, както и поради разпита от следовател по ДП да е бил изплашен и притеснен, независимо дали в действителност е имал или не някакво съпричастие към престъпната дейност, за която е образувано ДП 19/2021г. по описа на СО – СП. Съдът обаче е длъжен да изследва, доколко тези негативни емоции са били в резултат, т.е. пряка и непосредствена последица от издадената незаконосъобразна заповед за задържане. Установява се, че заповедта е издадена в 6,15 часа на 28.04.22г., като в 16,45ч лицето е освободено и предадено на следовател. Фактически правото му свободно да се предвижва в посочения времеви диапазон е било ограничено, но Б. се е намирал не в помещение за задържани лица,

а първо в дома си на дивана, докато са траяли там процесуално – следствените действия, после със служебен автомобил е откаран в офиса, който доброволно е отключил, за да не бъде разбита и принудително отворена вратата. След като приключило претърсването и там, е бил конвоиран по силата на приложена Заповед за конвоиране (на лист 36) от административната сграда на НДК, където е офиса до ГДБОП – МВР и накрая до Следствен отдел при СП. В нито един момент не е ползвано устройство за ограничаване свободата на действие на ръцете му, той е съдействал изцяло на органите на МВР, не се е противопоставил на техните действия, осигурен му е контакт с адвокат. Следователно, безспорно претърпените стрес, унижение и безпокойство през деня на 28.04.2022г. са били причинени едновременно от задържането, но в по-голяма степен от извършеното претърсване и изземване на вещи от дома – флашки, лаптопи, телефони. Последните процесуално – следствени действия обаче са разпоредени от съда и нямат отношение към издадената и впоследствие отменена административна заповед за задържане по чл.72 от ЗМВР от служителя на ГД“БОП“. Поради това, обезщетение за неимуществени вреди – стрес и неудобство следва да се присъди на Б. Б. само за това, че му е ограничено правото на свободно предвижване за срока на действие на заповедта за задържане – от 6,15ч до 16,45ч на 28.04.2022г., тъй като останалите вреди, дори и да са настъпили, не са следствие от задържането. На основание чл.52 от ЗЗД, справедливият размер на обезщетението, съответстващ на претърпяното страдание се преценява от съда на 1000 /хиляда/ лева. Съобразно задължителните указания, дадени в т.ІІ от ППВС № 4/1968 г. понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. Справедливият размер на обезвредата следва да почива на обективни критерии и да бъде адекватен на претърпените вреди. Обезщетението трябва е съразмерно с вредите и да отговаря, както на конкретните данни по делото, така и на обществените представи за справедливост. То трябва да удовлетворява изискването за справедливост и при съпоставянето му с други случаи по аналогични казуси. Според съда, горното обезщетение съответства на степента и интензитета на създаденото на ищеца неудобство, съобразено с обсъдените по делото писмени и гласни доказателства.

При този изход на делото на ищеца се дължи присъждане на направените разноски, съразмерно на уважената част от исковата молба, а на ответниците, съответно юрисконсултско възнаграждение. Претендира се заплатената държавна такса от 10 лева и възнаграждение за безплатно оказана правна помощ на основание чл.38, ал.1 от ЗА, което съдът определя на 400 лева, съобразно уважената част от иска. На двамата конституирани ответници се дължи юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева на всеки от тях, на основание чл. 24 от НЗПП вр. с чл.78, ал.8 от ГПК.

По изложените мотиви и на осн. чл. 172, ал. 2 АПК Съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ /ГДБОП/ при МВР да заплати на Б. Т. Б. обезщетение в размер на 1000 /хиляда/ лева, ведно със законната лихва от датата на предявяване на исковата молба 29.03.2023г. до окончателното изплащане, за претърпени неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразното му задържане на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР със Заповед №126633-74/28.04.2022г., издадена от М. С. Б. – разузнавач в сектор 01 на Отдел 01 при ГДБОП – МВР, отменена като незаконосъобразна с влязло в сила Решение от 30.12.2022г. на СРС, НО, 6 състав по НАХД №6507/22г.

ОТХВЪРЛЯ иска за горницата над присъдената сума до пълния предявен размер от

4000 лева.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ като недопустима исковата молба на Б. Т. Б. по отношение на ответника Прокуратурата на Република България и ПРЕКРАТЯВА делото спрямо този ответник.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ /ГДБОП/ при МВР да заплати на Б. Т. Б. разноски в размер на 303 /триста и три/ лева по компенсация.

ОСЪЖДА Б. Т. Б. да заплати на Прокуратурата на Република България юрисконсултско възнаграждение от 100 /сто/ лева.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република България в 14- дневен срок от съобщаването му, а прекратяването спрямо ответника Прокуратура на Република България може да се обжалва с частна жалба пред ВАС в 7 дневен срок.

СЪДИЯ: